

Wolność wypowiedzi to jedno z podstawowych praw obywatelskich – a zarazem możliwość wywarcia realnego wpływu na ważną dla nas kwestię. Wyrażając swoją opinię w mediach szkolnych lub lokalnych, możesz odnieść się do już poruszonego i opisywanego tematu lub też zwrócić uwagę na problem, który samodzielnie określiłeś/eś. Ważne jest zachowanie szacunku do odmiennych poglądów i zachowując zgodność z obowiązującym prawem. To także okazja do rozwijania umiejętności pisania, argumentowania i krytycznego myślenia.

KRYTERIA WYKONANIA DZIAŁANIA:

- opinia dotyczy ważnej, aktualnej sprawy publicznej
- opinia jest uargumentowana, oparta na danych i faktach
- opinia szanuje innych i demokratyczny porządek prawny
- opinia została opublikowana w szkolnych lub lokalnych mediach

REALIZACJA KROK PO KROKU

1 Zdecyduj, w jakiej sprawie chcesz się wypowiedzieć

Wybierz temat, który jest dla Ciebie naprawdę istotny i w którym czujesz się kompetentny/a. Może to dotyczyć zarówno życia szkoły, spraw lokalnych, jak i ogólnokrajowych decyzji politycznych.

2 Znajdź odpowiednie medium do publikacji

Sprawdź, czy w Twojej szkole działają gazetka, radiowęzeł lub media społecznościowe. Rozważ też lokalne portale, gazety, stacje radiowe – często są one zainteresowane publikowaniem nadesłanych materiałów. Skontaktuj się z osobami odpowiedzialnymi za publikacje i dowiedz się, czy Twój materiał mógłby zostać opublikowany.

3 Wybierz formę przekazu

Zastanów się, czy chcesz przygotować tekst pisany, nagranie audio czy wideo (rolka). Dobierz format do medium, w którym planujesz publikować, oraz do swoich mocnych stron – jeśli lepiej czujesz się w mówieniu, rozważ rolkę lub podcast; jeśli w pisaniu – artykuł lub felieton.

4 Zbierz materiały i sprawdź fakty

Nie opieraj się wyłącznie na własnej opinii. Poszukaj wiarygodnych źródeł związanych ze sprawą, o której piszesz: ustaw, raportów, artykułów, opinii ekspertów. Jeśli możesz, porozmawiaj z osobami zaangażowanymi w sprawę. Rzetelne przygotowanie wzmocni Twój przekaz i pomoże uniknąć błędów.

5 Przygotuj treść i dopracuj przekaz

Określ główną myśl, którą chcesz przekazać, i oprzyj ją na 2–3 kluczowych argumentach. Postaraj się, aby Twoja wypowiedź była jasna i logiczna. Pokaż ją komuś z zewnątrz – zapytaj, czy jest zrozumiała i przekonująca. Materiał powinien być krótki – tekst na max. 2 strony a rolka z wypowiedzią nie dłuższa niż minuta.

6 Przekaż materiał do publikacji

Skontaktuj się z redakcją lub administratorem medium, ustal zasady publikacji i terminy. Jeśli to możliwe, poproś o informację zwrotną lub uwagi przed opublikowaniem.

WSKAZÓWKI PRAKTYCZNE

- Szanuj odmienne zdania – krytykuj poglądy, nie osoby.
- Opieraj swoje argumenty na wiarygodnych źródłach, a nie na niesprawdzonych informacjach.
- Pisz i mów w sposób zrozumiały – unikaj nadmiaru specjalistycznych terminów.
- Zachowaj kulturę języka – nawet w dyskusji na trudne i kontrowersyjne tematy.
- Upewnij się, że publikacja nie narusza prawa ani zasad obowiązujących w danym medium.

CZAS NA TWOJĄ REFLEKSJĘ!

- Dlaczego wybrałeś/aś właśnie ten temat?
- Jak było największe wyzwanie przy przygotowywaniu materiału?
- Czy po publikacji otrzymałeś/aś reakcje od innych? Jakie?
- Co zmienił(a)byś w swojej pracy następnym razem?
- Czego nauczyło Cię to doświadczenie o komunikacji i debacie publicznej?

JAK DOKUMENTOWAĆ TO DZIAŁANIE W PORTFOLIO?

- kopia opublikowanego materiału (tekst, nagranie, link),
- notatki i źródła, z których korzystałeś/aś,
- korespondencja z redakcją lub osobą odpowiedzialną za publikację,
- opis własnych refleksji po publikacji.